

Verslag omtrent de exploitatie der Staatsspoorwegen over 1864.

(Bijlagen; Missive.)

onder de kosten der specie-uitzendingen op te nemen. Wel valt het niet te ontkennen, dat ingeval het Gouvernement niet verzekert, de risico door den Staat wordt gelopen, maar die risico staat niet gelijk met de premie. Ten bewijze daarvan kan strekken dat gedurende de jaren 1853 tot en met 1862 door het Gouvernement onverzekerd is gelaten eene waarde van f 23 200 000 aan specie, waarvan f 4 000 000 met particuliere scheepsgelegenheid en f 19 200 000 met Rijksvaartuigen is verzonden. De premie daarvan zou hebben bedragen respectielijk f 80 000 en f 276 000, terwijl over de f 4 000 000 slechts f 6963,87 en over de f 19 200 000 in het geheel niets aan schade en avarij is betaald.

Voor den handel moge de berekening van rente bij wisseloperatiën juist zijn, dat beginsel is niet op den Staat toe te passen, want al liggen door de afgifte van wissels bijv. f 10/mm. 4 à 6 maanden langer in 's Rijks schatkist beschikbaar, de Staat kan over dat kapitaal niet disponeren en het evenmin productief maken.

Eindelijk moet nog worden gelet op de omstandigheid dat van tijd tot tijd ook met Rijksvaartuigen specie wordt verzonden, waardoor vracht- en commissiepenningen worden bespaard.

Gedurende de jaren 1853 tot 1862 is, tot dekking van het zoogenaamd tekort, naar Indie in onderscheidene muntspeciën overgemaakt in het geheel aan eene waarde van f 108 901 508,435, waarvan alle kosten te zamen genomen hebben bedragen f 2 580 043,235, of nog niet ten volle $2\frac{1}{2}$ pct. van de nominale waarde, en dus nog ruim $\frac{1}{2}$ pct. minder dan het verlies op den tegenwoordigen wisselkoers.

Lettende op deze uitkomst, komt het voor dat wisseltrekking niet zóó zeer de voorkeur boven specie-uitzending verdient, dat alleen of hoofdzakelijk tot de eerstgemelde wijze van voorziening zou behooren te worden overgegaan. Buitendien, de behoefte aan wissels is niet even groot als die der Indische kassen aan betaalmiddelen. Daarom zou dan ook het gevolg van eene gedwongen wisseltrekking niet anders dan schadelijk voor den Staat kunnen zijn, dewijl deze in den wisselkoers de winst zou moeten betalen door particulieren op den aanvoer van specie op Java te behalen; bij welken aanvoer zeker ook zou worden gerekend op assurantie en rente. Eene voorziening der Indische kassen op de wijze als de subcommissie die heeft aangeprezen, zou derhalve slechts na-deelen voor het Gouvernement opleveren, tegenover het voordeel dat zij aan eenige handelshuizen zou verschaffen.

De Voorzitter moet nog opmerken dat door hem, in de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van 29 Mei jl., het voornemen is te kennen gegeven om aan deze Commissie mededeeling te doen eener onlangs door den Koning genomen beslissing met betrekking tot de indigo-cultuur, alsmede van de gronden, welke tot die beslissing hebben geleid. Sedert is het echter verkieslijk voorgekomen, dergelijke mededeeling toe te voegen aan de stukken welke aan de Staten-Generaal eerlang zullen worden aangeboden met een ontwerp van wet tot regeling der grondslagen, waarop ondernemingen van landbouw en nijverheid in Nederlandsch Indie kunnen worden gevestigd. Dit ontwerp toch zal de Vertegenwoordiging hoogst waarschijnlijk nog eerder bereiken dan dat tot nadere regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot van 1863.

Op de deswege gedane vraag van den Voorzitter, verklaart geen der leden eenig voorstel te hebben, en wordt daarop dit proces-verbaal staande de zitting gesloten en ondertekend.

(Get.) I. D. FRANSSEN VAN DE PUTTE.

» D. BLANKENHEYM.

» T. P. VIRULY.

» BLUSSÉ.

» G. DE VRIES AZ.

» K. A. MEEUSSEN.

» O. W. HORA SICCAMA.

» VAN FRIDAGH.

In kennis van mij,

De Secretaris der Commissie,

(get.) W. SIX, l. S.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal bij het Ministerie van Koloniën,

FEITH.

[CXXXV. 5.]

ALGEMEENE rekening aantoonende de hoegroothed der Oost-Indische remises in goederen en geld en het gebruik van die remises gemaakt gedurende het jaar 1863.

[CXXXV. 6.]

BIJLAGE A.

AANTOONING van het bruto provenu der in 1863 verkochte gouvernementsproducten en van de onkosten daarop gevallen.

[CXXXV. 7.]

BIJLAGE B.

AANTOONING van de onkosten, gevallen op den overvoer en de te-gelde-making van de in 1863 verkochte Oost-Indische gouvernementsproducten.

[CXXXV. 8.]

TWEEDE en laatste suppletoire rekening der Oost-Indische remises in goederen en geld over 1861 en het gebruik daarvan gemaakt in 1863.

[CXXXV. 9.]

BIJLAGE C^{II}.

SPECIFIEKE aantooning der ontvangsten en uitgaven ten behoeve der kolonie Suriname, sluitende met de som in uitgaaf gebragt in de tweede en laatste suppletoire rekening van 1861.

[CXXXV. 10.]

BIJLAGE D^{II}.

SPECIFIEKE aantooning der ontvangsten en uitgaven ten behoeve van Curaçao en onderhoorigheden, sluitende met de som voorkomende in de tweede en laatste suppletoire rekening van 1861.

[CXXXV. 11.]

BIJLAGE E^{II}.

SPECIFIEKE aantooning der ontvangsten en uitgaven, ten behoeve der Nederlandsche bezittingen ter Kuste van Guinea, sluitende met de som in uitgaaf gebragt in de tweede en laatste suppletoire rekening van 1861.

[CXXXV. 12.]

EERSTE suppletoire rekening der Oost-Indische remises in goederen en geld over 1862 en het gebruik daarvan gemaakt in 1863.

[CXXVII. 1.]

MISSIVE, ingekomen in de zitting van den 14den Julij 1865.

's GRAVENHAGE, den 11den Julij 1865.

Daartoe door den Koning gemachtigd, heb ik de eer aan UHed. Gestr. bij deze, met verzoek om mededeeling van dat stuk aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, te doen geworden de bij de Algemeene Rekenkamer opgenomen en gesloten rekening van ontvang en uitgaaf ter zake van de begrooting voor den aanleg van